

"סוד החשמל"

לחבר מ'ין תורת הנגלה לתורת הנסתר

ד"ר מתוך סדרת הספרים

גליון פרשת כי תבוא ה' אלפים תשע"א "תעוררו את האהבה עד שתחפץ", [מותר לצלם לזיכוי הרבים]

הפּרַת הַטוֹב

דבר' שם מוסיף שְׁזָה נִרְמַז בַּפְּסוּק (תהילים קטז, יז) "לֵךְ אֲזַבַּח זָבַח תוֹדָה וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא: נִדְרֵי לֵה' אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ". רואים שְׁקִרְבֵּן תוֹדָה צְרִיךְ לְהִיּוֹת בַּפְּרָסוּם. נִרְאָה דְכָשֵׁם שְׁבַמְצוֹת בַּכּוּרִים הַהוֹדָאָה נַעֲשִׂית בַּפְּרָסוּם רַב, כֵּן כָּל הוֹדְיָה צְרִיכָה לְהַעֲשׂוֹת בַּפְּרָסוּם, דַּעֲנִין הַהוֹדָאָה הִיא קְדוּשָׁה הַשֵּׁם הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, שֶׁהָאָדָם מוֹדָה שְׂאִין לוֹ מַעֲצָמוֹ כְּלוּם, וְהַכֵּל מִיַּד ה', וְקְדוּשָׁה ה' צְרִיךְ לְעַשׂוֹת בַּפְּרָסוּם. מֵאִידֵךְ וְדוּי עַל חֲטָאִים אוֹמְרִים בְּלַחֲשׁ, אֵף עַל פִּי שְׁגָם שֶׁם מִנַּח קְדוּשָׁה הַשֵּׁם, שֶׁהָאָדָם מְכַרֵּז שֵׁשׁ בּוֹרָא עוֹלָם, וְהוּא עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל חֲטָאֵיו כְּדִלְעִיל, כִּינּוֹן שֶׁעֲנִין הַחֲטָא עֲצָמוֹ הוּא חִלּוּל הַשֵּׁם, אֵין לְפָרְסָמוֹ.

מְצִינּוֹ בַּגִּמְ' (נדה סא.) "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא מֵאֵי שְׁנֵא מַעוֹג דְּקַמִּיסְתַּפִּי [מַדוּעַ מֹשֶׁה פָּחַד מַעוֹג מִלֶּךְ הַבְּשׂוֹן] אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי, אָמַר [מֹשֶׁה] שְׁמָא תַעֲמַד לוֹ זְכוּת שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוֹ שְׁנֹאָמַר "וַיֵּבֵא הַפְּלִיט וַיַּגִּד לְאַבְרָם הָעֵבְרִי" וְאָמַר ר' יוֹחָנָן זֶה עוֹג שְׁפֵלֵט מְדוֹר הַמְּבוּל. וְלְכַאוּרָה מַדוּעַ מֹשֶׁה רַבְּנוּ מִפְּחַד מַעוֹג מִלֶּךְ הַבְּשׂוֹן, מִשּׁוּם שֶׁבִשְׂר לְאַבְרָהָם שְׁנִשְׁבָּה לוֹט, הָרִי מְבַאֵר בַּמְּדְרָשׁ (ב"ר מב, ח) שֶׁעוֹג בָּא לְבִשְׂר לְאַבְרָהָם שְׁנִשְׁבָּה לוֹט כְּדִי שִׁיְהַרְג אַבְרָהָם בַּמְּלַחְמָה, וַיִּקַּח אֶת שְׂרָה לְאִשָּׁה, וְאִם כֵּן הָרִי זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה שֶׁל רַשְׁעוֹת, וּמַדוּעַ מֹשֶׁה פָּחַד שְׁזָה יַעֲמַד לוֹ לְזְכוּת, וּמְבַאֵר לְפִי דְבַרְנֵינוּ דְּמֹשֶׁה לֹא פָּחַד מַעוֹג מִשּׁוּם מַעֲשֶׂה הַצְּדָקוֹת שֶׁבָּא לְבִשְׂר לְאַבְרָהָם, דְּמַצַּד עוֹג זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה רַשְׁעוֹת, אֲלֵא כִּינּוֹן שֶׁהַקְּב"ה הַשְּׁפִיעַ טוֹבָה לְאַבְרָהָם דְּרַךְ עוֹג, זֶה מְרָאָה שְׁכַנְרָאָה יֵשׁ לְעוֹג אֵיזָה זְכוּתוֹת אַחֲרוֹת, כְּמוֹבֵא בַּגִּמְ' (שבת לב.) מַגְלָגְלִין זְכוּת עַל יְדֵי זַכָּאֵי וְחוֹבָה עַל יְדֵי חֵיב. וַיֵּשׁ לְכָלֵּל יִשְׂרָאֵל הַפְּרַת הַטוֹב לְעוֹג, עַל חֲסֵד זֶה שֶׁעֲשֶׂה עִם אַבְרָהָם, אֵף שְׁכַנְרָתוֹ לְרַעָה, כִּינּוֹן שֶׁסוּף סוּף הַקְּב"ה הַשְּׁפִיעַ דְּרַכּוֹ חֲסֵד לְאַבְרָהָם, וּמִזָּה פָּחַד מֹשֶׁה.

מְצִינּוֹ בְּרַש"י (דברים כג, ח) "לֹא תִתְעַב מִצְרִי" אֵף עַל פִּי שְׁזָרְקוּ זְכוּרִיכֶם לְיֹאזֵר, מַה טַּעַם שֶׁהָיָה לְכֶם אַכְסִנְיָא בְּשַׁעַת הַדְּחָק. לְכַאוּרָה קִשָּׁה, הָרִי הַמְּצָרִים הֵם אֵלוֹ שֶׁעֲשׂוּ אֶת הַשְּׁעָה לְשַׁעַת הַדְּחָק, וְהֵם לְחַצּוֹ וְשֶׁעֲבָדוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעַבְדוּת קִשָּׁה, וְמַה שְׂכָר מְגִיעַ לָהֶם שְׁנִתְּנוּ אַכְסִנְיָא בְּשַׁעַת הַדְּחָק, בְּשִׁלְמָא אִם רַש"י הָיָה אוֹמֵר שְׁנִתְּנוּ אַכְסִנְיָא מוֹבּוֹן, אֲבָל אַכְסִנְיָא בְּשַׁעַת הַדְּחָק זֶה מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה, שְׁאוֹמְרִים שֶׁכָּלֵּל יִשְׂרָאֵל הָיָה בְּמַצָּב קִשָּׁה, וּבְמַצָּב זֶה קָבְלוּ אַכְסִנְיָא מִהַמְּצָרִים, וּמֵאֲחַר שֶׁהֵם עָשׂוּ אֶת הַדְּחָק, מָה הַמַּעֲלָה שְׁלָהֶם בְּזֶה. וּמְבַאֵר לְדְבַרְנֵינוּ דִּישׁ כָּאֵן שְׁנֵי חֲלָקִים; יֵשׁ חֲלָק

מְצִינּוֹ בַּמְּדְרָשׁ (ילקוט תורה קלג) אָדָם צְרִיךְ לְהַפִּיר טוֹבָה לְמִי שֵׁישׁ לוֹ הַנָּאָה מִמֶּנּוּ. נִרְאָה לְבַאֵר עֲנִין הַפְּרַת הַטוֹב, דְּהַפְּרָה הֵינּוּ הַפְּרָה שְׁכֻלִית, שְׁמִפִּיר בְּשִׁכְלוֹ, שֶׁהַקְּב"ה עָשָׂה לוֹ טוֹבָה, וּפְלוּנִי הָיָה הַשְּׁלִיחַ, וְהַקְּב"ה הַשְּׁתַמֵּשׁ בְּאָדָם פְּלוּנִי כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לוֹ טוֹבָה, וּמְחִיב הָאָדָם לְהַפִּיר בְּזֶה, וּכְשֶׁמִּפִּיר בְּזֶה, מִמִּילָא צְרִיךְ לְכַבֵּד אֶת הָאָדָם שְׁדַרְכּוֹ הַשְּׁפַע לוֹ טוֹבָה, וְכֵן אִם יֵשׁ לוֹ אִפְשָׁרוֹת וְהַזְדַּמְנוֹת לְגַמֵּל לוֹ טוֹבָה בַּחֲזָרָה, הָרִי הוּא מְחִיב בְּדַבָּר מֵאוֹתוֹ הַטַּעַם.

מְצִינּוֹ בַּמְּדְרָשׁ (שמו"ר ט, י) לְפִי שֶׁהֵגִין הַיֹּאזֵר עַל מֹשֶׁה כְּשֶׁנִּשְׁלַךְ לְתוֹכוֹ, לְפִיכֵךְ לֹא לָקָה עַל יְדוֹ, לֹא בָדָם וְלֹא בְּצַפְרֵדַעִים, וְלָקָה עַל יְדֵי אֶהְרֹן. וְכֵן מְצִינּוֹ בַּמְּדְרָשׁ (שם י, ז) א"ל הַקְּב"ה לְמֹשֶׁה, עַפְרָה שֶׁהֵגִין עֲלֶיךָ כְּשֶׁהֲרַגְתָּ אֶת הַמְּצָרִי, אֵינּוּ דִין שִׁילָקָה עַל יְדֵךְ. רואים שֵׁישׁ חִיּוּב הַפְּרַת הַטוֹב לְדוּמָם, לְעַפְרָה וְלַמִּים, וְכֵן מְצִינּוֹ בַּמְּדְרָשׁ (במדבר רבה כב, ד) בּוֹר שְׁשִׁיתִת מִמֶּנּוּ אֵל תִּזְרַק בּוֹ אָבּוֹן, וּמְבַאֵר לְפִי דְבַרְנֵינוּ, מֵאַחַר שֶׁהַקְּב"ה הַשְּׁתַמֵּשׁ בְּיֹאזֵר זֶה, וּבְעַפְרָה זֶה, לְהַשְׁפִּיעַ לְמֹשֶׁה טוֹבָה, לְכֵן הָיָה אֶסוּר לוֹ לְהִיּוֹת הַשְּׁלִיחַ שֶׁל הַקְּב"ה לְהַבִּיא קָלְלָה עֲלֵיהֶם מִצַּד הַפְּרַת הַטוֹב, כִּינּוֹן שֶׁהַפִּיר שְׂאֵלוֹ הָיָה שְׁלִיחִים מִהַקְּב"ה לְגַמֵּל עִמּוֹ טוֹבָה, וְאֵין רְאוּי שֶׁהוּא יְהִי הַשְּׁלִיחַ שֶׁל הַקְּב"ה לְהַבִּיא עֲלֵיהֶם אֶת הַקָּלְלָה.

כְּתוּב (דברים כו, ג) "וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הַגִּדְתִּי הַיּוֹם לַה' אֲלֵהֶיךָ כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם לְתַת לְנוֹ" וּמְבַאֵר רַש"י "וְאָמַרְתָּ אֵלָיו" שְׂאֵינָם כְּפּוּי טוֹבָה. וְגַם כָּאֵן רואים שֶׁהָאָדָם בָּא לְבִית הַמִּקְדָּשׁ, וּמוֹדָה לְקַב"ה עַל כָּל הַטוֹבָה וּמִשְׁתַּחֲוֶה וְכוּ', דַּעֲקֵר הַעֲנִין שֶׁל הַפְּרַת הַטוֹב הוּא הַהוֹדְיָה, שְׁמוֹדָה שֶׁכָּל הַטוֹב בָּא לוֹ מִהַקְּב"ה, וְזֶה עַקֵר עֲנִין הַפְּרַת הַטוֹב, לְהַפִּיר בְּשִׁכְלוֹ שֶׁהַקְּב"ה הַשְּׁפִיעַ לוֹ טוֹבָה, וְכֵן בְּאַרְנוּ בְּמֵאֵמֶר 'אֵין יִשְׁיבָה בְּעֲזָרָה', שֶׁהַשְּׁתַחֲוּיָה עֲנִינָה הַתְּבַטְלוֹת לַה' שֶׁהָאָדָם מִפִּיר בְּשִׁכְלוֹ, שֶׁה' אֶחָד וְאֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ, וְכָל מַה שֵׁישׁ לוֹ הוּא מִיַּד ה'. וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִהֵרָה"ג ר' שְׁמוּאֵל זִילְבֵּר שְׁלִיט"א שֶׁלְהוֹדוֹת הוּא בְּבַחֲיִנַת לְהַתְּוֹדוֹת, דְּבּוּדוּי הָאָדָם מְכַנִּיעַ אֶת הַחֲמֵר וּמוֹדָה שֶׁהוּא אֵינּוּ בְּסִדֵּר וְחֲטָא וְכוּ', וְכֵן בְּהוֹדָאָה צְרִיךְ תְּרַבָּה הַכְּנַעַת הַחֲמֵר לְהוֹדוֹת וְלוֹמַר שְׂאֵין לִי מַעֲצָמִי כְּלוּם, וְהַכֵּל מִיַּד הַקְּב"ה וְשִׁלְחִיו הַנְּאֻמָּנִים. וְכֵן מְצִינּוֹ בַּמְּדְרָשׁ (תנחומא צו 1) אֵין תְּשׁוּבָה לְפָנֵי הַקְּב"ה יוֹתֵר מִן הוֹדְיָה.

מוֹבָא בְּאַבְרָבְנָאֵל (פרשת צו) שֶׁהַתּוֹרָה צִוְתָה לְהַבִּיא קִרְבָּן תוֹדָה עִם אַרְבָּעִים חִלּוֹת שְׁנֹאָכְלִין רַק לְיוֹם וְלַיְלָה, כְּדִי שֶׁהַמוֹדָה יֵאָלֵץ לְעַשׂוֹת סַעֲדָה גְּדוֹלָה לְכָל רַעֲיוֹ, וְיוֹדָה לַה' בַּפְּרָסוּם רַב. וּבְהַעֲמֵק

מְצִינוּ בַּגְמָ' (ב"ק צב:) אָמַר לִיָּה רָבָא לְרַבָּה בַּר מְרִי, מָנָא הָא מַלְתָּא דְאִמְרֵי אֲיִנְשֵׁי, חֲמָרָא לְמַרְיָה, וְטִיבוּתָא לְשִׁקְיָה. [הֵינּוּ שֶׁל מֶלֶךְ הוּא, וְהַשׁוֹתֵינּוּ אוֹתוֹ מִחֲזִיקֵינּוּ טוֹבָה לְשֶׁר הַמְּשָׁקָה, וְלֹא לְמֶלֶךְ. רש"י.] אָמַר לִיָּה, דְכָתִיב, "וְסִמְכַתְּ אֶת יָדְךָ עָלָיו וְגו', לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל עַדְתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל". וְכָתִיב, "וַיְהוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן מְלֹא רוּחַ חֲכָמָה, כִּי סָמַךְ מִשָּׁה אֶת יָדָיו עָלָיו, וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". וּמִבְּאֵר לְדַבְרֵינוּ, כִּינּוּן שֶׁכָּל עֵינֵי הַפֶּתַח הַטּוֹב, הוּא לְהַפְכִיר בְּשִׁכְלוֹ מִי הָיוּ הַשְּׁלִיחִים מֵה' לְהַשְׁפִּיעַ לוֹ טוֹבָה, טֵבַע הָאָדָם לְהַפְכִיר טוֹבָה רַק לְשִׁלִּיחַ הָאֲחֵרוֹן, לְכֹן מִפְּרִים טוֹבָה לְמַלְצֵר הַמוֹזֵג, וְלֹא לְבַעַל הַיַּיִן.

הוֹסְפוֹת לְמֵאמֵר קִץ הַגְּאוּלָּה בְּשַׁנַּת תְּשַׁע"ב נִיתֵן לְקַבֵּל אֶת הַמֵּאמֵר הַמְּלֵא בְּבִקְשָׁה לְכַתּוּבַת הַמֵּייל דְּלִקְמָן

וְכֵן מְצִינוּ בַּגְמָרָא (מגילה יז:) עַל תְּפִלַּת הָעֲמִידָה, שְׁקוּדָם מִתְפַּלְלִים עַל בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם, וְאַחַר כֵּן עַל צִמְחַ דְּדוּד, וְאַחַר כֵּן עַל תְּפִלָּה, וְעִבּוּדָה, וְהוֹדָאָה, כִּי כֵן יִהְיֶה סֵדֵר הַגְּאוּלָּה, קוּדָם יִבְנוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם, וְאַחַר כֵּן יִהְיֶה צִמְחַ דְּדוּד וּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ, וְאַחַר כֵּן יִזְכּוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְלְתַפְלָה, וְלְעִבּוּדָה, וְהוֹדָאָה. וּבְבִרְכַת בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם מְכוּנִים עַל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שֶׁלֹּא יִהְיֶה עַל יְדֵי אֲרַמְלִיּוֹס הַרְשָׁע, כְּדַבְּאֵרְנוּ שְׁבִנְיָן יְרוּשָׁלַיִם הוּא הַכְּנֶה שְׁשִׁיכַת לְתַקּוּפַת מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְנִבְיָא אֶת לְשׁוֹן הַגְּמָרָא שֶׁם וְכִינּוּן שְׁנִבְנִית יְרוּשָׁלַיִם, בָּא דְדוּד, שְׁנִבְנִית, "אַחַר יִשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיהֶם, וְאֵת דְּוִיד מֶלֶכָם". וְכִינּוּן שְׁבָא דְדוּד, בָּאת "תְּפִלָּה", שְׁנִבְנִית, "וְהִבִּיאֹתִים אֶל הַר קְדֹשִׁי, וְשִׁמְחֹתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי". וְכִינּוּן שְׁבָאת תְּפִלָּה, בָּאת "עִבּוּדָה", שְׁנִבְנִית, "עוֹלְתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי". וְכִינּוּן שְׁבָאת "עִבּוּדָה", בָּאת "הוֹדָאָה", שְׁנִבְנִית, "זִבְחַת תּוֹדָה יִכְבְּדוּנִי". וְכֵן מְצִינוּ בְּרִש"י (ישעי' נט, כ) "וְבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל" כָּל זְמַן שְׁצִיּוֹן חֲרָבָה עֲדִין לֹא בָּא הַגּוֹאֵל.

וְכֵן מוּבָא בַּמְהַר"ל (גבורות השם פ"ח) שְׁקוּדָם תִּהְיֶה מְלָכוּת דְּקַלְפָּה בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֵּן תִּבְאֵי הַמְּלָכוּת דְּקַדְשָׁה בְּסוּד קַלְפָּה הַקּוּדְמַת לְפָרִי. וְנִבְיָא אֶת דְּבָרָיו: וְלַעֲתִיד מְלָכוּת הַמְּשִׁיחַ שְׁתַּחֲדָשׁ מְלָכוּת חֲדָשָׁה, הִיא יוֹצֵאָה מִן הַמְּלָכוּת הָרֵאשׁוֹנָה שְׁלִפְנֵי זֶה. וְזֶה כִּי מְלָכוּת יִשְׂרָאֵל הַקְּדֻשָּׁה שֵׁישׁ לָהּ מִדְּרָגָה אֱלֹהִית פְּנִימִית הִיא צוֹמַחַת מִתּוֹךְ מְלָכוּת בְּלִתֵּי קְדוּשָׁה, שֶׁכֵּן רָאוּי לְמְלָכוּת שֵׁישׁ לָהּ מַעְלָה אֱלֹהִית מַעְלָה פְּנִימִית, וְהַכֵּל רָמְזוּ בְּמָה שְׁאָמַר "וְאוֹצִיא אֶשׁ מִתּוֹכְךָ" כִּי יִצְיֵאת הַקְּדֻשָּׁה נִמְשָׁלֶת בְּאֵשׁ, לְדַקּוּת הָאֵשׁ תִּצְאָה מִתּוֹךְ דְּבַר חוֹל וְשׁוֹרֵף אֶת הַכֵּל. וְכֵן תִּמְצָא שֶׁהַפְּרִי כְּאֲשֶׁר הוּא בְּלִתֵּי נִשְׁלָם הוּא בְּתוֹךְ הַקְּלָפָה, עַד שֶׁהַפְּרִי גָדוֹל וְעוֹמֵד עַל שְׁלָמוֹתוֹ, וְאֵז כְּאֲשֶׁר הַפְּרִי גָדוֹל נִפְסָדָה הַקְּלָפָה מִכֹּחַ גְּדוּל הַפְּרִי שֶׁכָּל דְּבַר שֵׁישׁ לוֹ מִדְּרָגָה פְּנִימִית הוּא יוֹצֵא מִתּוֹךְ דְּבַר שֶׁהוּא חִיצוֹן לוֹ, וְלִכְּנֵן

שֶׁל שְׁעַת הַדְּחַק שְׁבָאָה מִהַמְצָרִים וְעַל זֶה הֵם נִעְנָשׁוּ. וְיֵשׁ חֵלֶק שְׁנֵי שָׁהִם נִתְּנוּ אֶכְסְנִיא לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ זְמַן וּבְזֶה הֵם הָיוּ שְׁלִיחִים לְטוֹבָה מֵאֵת ה', אֵף עַל פִּי שֶׁכָּל כְּוִנְתָּם הִיְתָה לְרַעָה לְשַׁעֲבַד אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּינּוּן שֶׁהַקְּב"ה הַשְּׁפִיעַ לְיִשְׂרָאֵל אֶכְסְנִיא דְרַכָּם אֲנוּ מִפְּרִים לָהֶם טוֹבָה עַל כֵּן.

מְצִינוּ בַּמְדְרָשׁ (פסיקתא יג) כָּל הַכּוֹפֵר בְּטוֹבָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ לְסוּף כּוֹפֵר בְּטוֹבָתוֹ שֶׁל הַקְּב"ה. נִרְאֶה לְבָאֵר עַל פִּי דְבָרֵינוּ שְׁאִין הַכְּוִנָּה שְׁבַסוּף יְבוֹא לְכַפֵּר בְּטוֹבַת הַקְּב"ה, אֲלֹא בְּזֶה עֲצָמוֹ, שְׁכּוֹפֵר בְּטוֹבָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, הָרִי הוּא כּוֹפֵר בְּטוֹבָתוֹ שֶׁל הַקְּב"ה, שֶׁהַשְּׁפִיעַ אֵלָיו דְּרַךְ חֲבֵרוֹ.

וְכֵן מְצִינוּ בְּדִהַר שֶׁהַגְּאוּלָּה תִּהְיֶה מִתּוֹךְ דְּחַק הָעֲנִיּוֹת. וְנִבְיָא אֶת דְּבָרָיו: (תיקונים גג:) "וַיִּמְן ה' דָּג גְּדוֹל לְבָלַע אֶת יוֹנָה", דָּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ עֲצָב, וְנוֹקְבָא דִּילִיהּ עֲצָבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נּוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא "וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹקָיו מִמְעֵי הַדָּג", מִכְּפָנָא דְעֲנִיּוּתָא דְמְטִי לְמַעוּי דְיִשְׂרָאֵל, בְּהַהוּא זְמַנָּא "וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה", בְּדוּחָקָא דְדָאָגָה דִּילְהוֹן דְּדוּאָגִין מִן עֲנִיּוּתָא, מִדוּחָקָא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, הַדָּא הוּא דְכָתִיב "וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ". וְכֵן מוּבָא בְּשֵׁם הַרְבֵּי מְקוּצָק בְּשַׁעָה שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ טְרוּדִים מְאֹד מִדְּאָגַת הַפְּרִנְסָה, אֲזִי יְבֵא מְשִׁיחַ. וְכֵן מוּבָא בְּשֵׁם ר' יִשְׂרָאֵל מְרוֹזֵין (יב' יִשְׂרָאֵל' עַד חֲבִלֵי מְשִׁיחַ), וְכֵעֵינּוּ זֶה בְּשֵׁם ה'אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל' (יְלֻקוּט אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל), שְׁכַמָּה שְׁנִים קוּדָם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ יִהְיֶה שְׁפַע שֶׁל פְּרִנְסָה לְיִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֵּן תִּתְדַלֵּל שׁוּב הַפְּרִנְסָה, וּמִרְבַּ הַקְּשִׁי יְבֵא מְשִׁיחַ. וְדְחַק הָעֲנִיּוֹת שְׁמִבִּיא אֶת הַגְּאוּלָּה הוּא הַדְּחַק שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דְּקָא, כְּמוּבָא בְּפִירוּשׁ הַגְּר"א עַל הַזֵּהָר (אַחַר סוּד) דוּחָקָא שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים מִמְהַר הַגְּאוּלָּה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ אֲנָא דְכָלָה דוּחָקָא. וְכֵן נִסַּח הַתְּפִלָּה שְׁוֹעַת עֲנִיִּים אֶתָּה תִּשְׁמַע. ר"ת תְּשַׁע"א.

כְּתוּב (ויקרא כה מז) "וְכִי תִשָּׂג יָד גֵּר וְתוֹשֵׁב עִמָּךְ וּמִן אֲחֵיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַר לְגֵר תוֹשֵׁב עִמָּךְ אוֹ לְעַקֵּר מִשְׁפַּחַת גֵּר: אַחֲרֵי נִמְכַר גְּאוּלָּה תִּהְיֶה לוֹ אֶחָד מֵאֲחָיו וְגֵאֲלָנוּ". וּמִבְּאֵר רַבְּנוּ בַחֲיֵי שֵׁם "וְכִי תִשָּׂג יָד גֵּר וְתוֹשֵׁב", "גֵּר" זֶה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל, "וְתוֹשֵׁב" זֶה מְלָכוּת מִדִּי, "וְנִמְכַר לְגֵר תוֹשֵׁב עִמָּךְ" זֶה מְלָכוּת יוֹן, "אוֹ לְעַקֵּר מִשְׁפַּחַת גֵּר" זֶה רוּמִי. "אֶחָד מֵאֲחָיו יִגְאֻלָּנוּ" הוּא מְשִׁיחַ בֶּן דוּד שֶׁהוּא מְשַׁבֵּט יְהוּדָה מִיּוֹחַד שְׁבַכְל הַשְּׁבִטִים, וְעוֹד יִכְלוּ "אֶחָד מֵאֲחָיו" כְּלוּמַר שִׁיְהִי הַגּוֹאֵל בְּשַׁר וְדָם כְּשֹׂאֵר הָאֲחִים, נוֹלַד מֵאֵב וְאִם כְּדַמִּיּוֹן מִשָּׁה שִׁיְהִי הַגּוֹאֵל הָרֵאשׁוֹן שְׁבַמְצָרִים. וְגַם כֹּאֵן הַפְּסוּק מִרְמַז עַל הַגּוֹאֵל הָעֵתִידָה, "אַחֲרֵי נִמְכַר גְּאוּלָּה תִּהְיֶה לוֹ אֶחָד מֵאֲחָיו וְגֵאֲלָנוּ". ר"ת וס"ת בְּגִימְטְרִיא ה' תְּשַׁע"ב.

היה גדל משה רבנו עליו השלום בבית פרעה להיות יוצאת המדגה הקדושה האלהית שהיה למשה מתוך דבר החמרי, דאם לא כן לא היה אל הנבדל מדרגה פנימית. והבן דבר זה כי הוא עמק מאד.

וכן מובא בשו"ת 'שמן המור' (י"ד כב) איתא ביחזקאל על פסוק "וקבצתי אתם מסביב והבאתי אותם", דשני קבוצים הללו למה נכפלו, אלא דשני קבוצים יהיו, האחד שתחילה יתנו ישראל לבם לחזור לארץ ישראל, ויעלו בה רבים מישראל, ואחר כך יהיה קבוצ גליות על ידי המשיח. וכן מובא בספר 'שבילי אמונה' לנכד הרא"ש (א, י) כי יתנדבון הרבה מישראל תופשי התורה וחסידים לבא בארץ ישראל, ולהתישב בירושלים, וירבו להתפלל בהר הקדש בירושלים, ישמע הבורא יתברך ויקרב קץ הגאולה. וכן מובא מבעל 'לב העברי' (פירוש תוספות בן יחיאל פ"ד) המקיים מצות עשה של "וישבת בה", ולוקח את נחלת יעקב במזון, ברצון הטוב לקיים בה מצוותיה, הוא פתח גדול מפל הפתחים לגאולתנו. וכן מובא בספר 'מנחת יהודה' בשם רבי יהודה ביבאס זצ"ל "שובו אלי ואשובה אליכם", רצה לומר שישובו ישראל להסתופף בצלו בארץ ישראל, ואחר כך ישרה שכנינתו בינינו.

וכן שמעתי מאחי הרה"ג ר' משה שליט"א שתשע"ב ר"ת תהא שנת עת בעתה. וכן קץ הימים בעתה בגימטריא תשע"ב. וכן שמעתי מהרה"ג ר' שלמה ברייער שליט"א שהכתוב "בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחזתו" ס"ת בגימטריא תשע"ב. והוסיף הרה"ג ר' מסעוד אבוהצירא שליט"א שלשון המשנה על זמן הגאולה, (סוטה ט' טו) על מי יש לנו להשען, על אבינו שבשמים, עם האותיות בגימטריא תשע"ב.

וכן רואים מהפסוקים בסוף דניאל שארבעים וחמש שנה קודם הקץ יקרו דברים בנוגע למקום המקדש. כמובא שם (יב, יא) "ומעת הוסר התמיד ולתת שקוץ שמים ימים אסף מאתים ותשעים: אשרי המחפה וגייע לימים אסף שלש מאות שלשים וחמשה: ואתה לך לקץ ותנוח ותעמד לגרלך לקץ הימיו". ואם הקץ הוא שנת תשע"ב יוצא שארבעים וחמש שנה קודם היא שנת תשכ"ז שהיתה מלחמת ששת הימים בה זכה עם ישראל לנסים גדולים וחזרו להתפלל בכתל המערבי. ואם נחשב עוד 1290 שנה אחרנית כדברי הנביא, נגיע לתקופה בה הקימו את ה"שקוץ שמים" על מקום המקדש. זה ברור שהשקוץ שומם הפונה לשקוץ של הישמעאלים, כמובא בספר 'לבנת הספיר' (ח"ב על הזהר וארא דף לב) שישמעאל שולטים במקום המקדש 1290 שנה, שזה קרוב ל"ג מאות שנים, כשכר על הברית שישמעאל עשה בגיל י"ג. וכן

מובא ברש"י (דניאל יב, ה) שהנבואה הזאת היא הסבר לנבואה של "עדן ועדנין ופלג עדן", והאבן עזרא (שם ז, יח) מבאר את הנבואה של "עדן ועדנין ופלג עדן" על מלכות ישמעאל. וכן מובא ב'פרקי דרבי אליעזר' (פרק ל) שבני ישמעאל עתידין לבנות בנין במקום המקדש באחרית הימים. וכתבו לי שהשקוץ שומם הוקם במקום המקדש קצת לפני שנת 679 למנינם, ולא יודעים בדיוק מתי. ושנת 677 למנינם מתחברת לפי החשבון לקץ של תשע"ב. וכתב לי הרב שוורץ שליט"א מנתנה שהיה שקוץ שהוקם בשנת ד' אלפים שצ"ז כמובא ב'סדר הדורות', אבל היתה תקופה של 82 שנה שהנוצרים כבשו את המקום, ובטלו את השקוץ של הישמעאלים, כמובא ב'ישועות משיחו' לאברבנאל ח"א, ולפי זה שוב מסתים החשבון של 1335 שנה בתשע"ב. וכן שמעתי שהכתוב (בדניאל ט, כז) הוא בלשון רבים "שקוצים משמים" לרמז על שני השקוצים שיש במקום המקדש. וכן "שקוצים" בגימטריא שמות השקוצים אל אקצא ועומאר.

וכן שמעתי מיהודי ששמע מנכדו של הרב מנדל זצ"ל מבני ברק שהרב מנדל אמר אחרי מלחמת ששת הימים, שצריך לחכות עוד 45 שנה לביאת המשיח, בגלל הפסוקים בסוף דניאל. ועוד אמר בשמו שאמר לפני עשרות שנים שקודם ביאת המשיח יעמוד כושי בנשיאות ארה"ב.

פסוק ה - ו. "פרס פוש ופוט וגו'. גמר וכל אגפיה בית תונקמה". ובהמשך שם מבאר המלבי"ם איך תהיה מלחמת אדום בישמעאל. קהלת הישמעאלים שהם פרס כוש ופוט וכו', ואתה תשמור אותם מעשות רע, כי בעת יתחילו ישמעאלים להרע בירושלים יקומו האדומים נגדם ויהרגו אותם, ומזה יסתובב שאחר כך יהרגו הם באדומים ויהיה חרב איש באחיו.

וכן מובא במלבי"ם (יואל ד, ט) לעתיד יתעוררו אומות אדום לכבוש את הארץ ויעשו הרג רב בבני מצרים שהם מאמונות הישמעאלים, ואז יתעוררו הישמעאלים לקחת נקמת אחיהם מיד האדומים ויהרגו במ הרג רב ואבדון, ויחזרו האדומיים שנית להלחם עם בני ישמעאל ויהרגו במ. רואים שמלחמת גוג ומגוג תתחיל בזה שאדום בדרך לארץ ישראל ילחמו נגד מצרים, ובאמת כך היה במלחמת העולם השנייה שהגרמנים נלחמו במצרים בדרך לירושלים. ונראה לבאר מדוע המלחמה היא קודם במצרים, כי מצרים חומדת את ירושלים לעצמה, והיא תצא לראשונה למלחמה נגד ירושלים, כמובא במדרש שהבאנו לעיל. רבי שמעון אומר עתיד הקב"ה לשרוק לדבורה אשר בקצה יאורי מצרים, ובאים ועושים מלחמה בתוך מצרים, והמלך שמנהיג אותם הוא עבד שמרד על אדונו, וכו', ומתקבצים אליו אנשים שמרדו על אדוניהם, ויוצאים במעט ומחזיקים מלכות בגבורה. ועל

מְרוֹם יִשְׂרָאֵל יַעֲלוּ וְכוּ'. וכיון שאדום ירצו את ירושלים לעצמם יצאו למלחמה נגד מצרים, וזה יגרור את מלחמת גוג ומגוג שהיא מלחמת אדום וישמעאל.

וביתר

עומק מה שרואים בפסוקים שהמפלה של גוג ומגוג תהיה בכך שבדרך לירושלים הם יריבו עם מצרים, ותתעורר מלחמת אדום בישמעאל. יוצא לפי זה שמצרים במלחמתה נגד ישראל, היא פועלת לטובת ישראל, נראה שזה בא מהתעוררות השורש של גאולת מצרים לעזור לעם ישראל, כי כל אור עדין נשאר ממנו רשימו באותו מקום שהאיר, ובמצרים נשאר רשימו מהאור של גאולת מצרים. ושורש זה פועל דרך קליפת מצרים לטובת ישראל. ואף על פי שדרכי פעולתה הם לפעמים בדרך של מלחמה נגד עם ישראל, השורש של כל זה פועל בסופו של דבר לטובת עם ישראל כפי שבארנו, וזה מראה שהשורש הוא לטובת ישראל. ובאמת כך היה במלחמת העולם השנייה ששייכת למלחמת גוג ומגוג כדלעיל, במצרים היתה הנפילה שלהם שלא הצליחו לעלות לירושלים. וכן מסופר על הבאבא סאלי זצ"ל שלא נתן להעלות את עצמות סבו הרה"ג ר' יעקב אבוחצירא זצ"ל ממצרים, ואמר שיש סוד גדול שקשור לגאולה, מדוע הוא צריך להיות קבור דוקא במצרים. וכן מובא בספר 'אביר יעקב' (עמוד 186) שבזמן מלחמת העולם השנייה כשהיה פחד גדול מהגרמנים שיעלו לארץ ישראל, בא הרה"ג ר' יעקב אבוחצירא זצ"ל בחלום להרה"ג ר' יצחק אלפיה זצ"ל מגדולי המקובלים שהיו בארץ ישראל, ואמר לו שיבא להתפלל על ציונו במצרים, והלשון בספר היא שאמר לו בחלום וכי לחינם אני טמון פה במצרים. ונעשו לו כמה ניסים עד שהצליח להגיע, ובאותו יום שהגיע לשם והתפלל על הציון, נחלו הגרמנים את המפלה במצרים. והוסיף הרה"ג ר' שמעון שפירא שליט"א שגם בזמן חורבן בית ראשון מצרים ניסתה להתערב לטובת עם ישראל, כמו שכתוב (ירמי' לו ז) "כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֵל מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם אֵלֵי לְדַרְשָׁנֵי הַגֵּה חֵיל פְּרַעַה הַיֵּצֵא לָכֶם לְעִזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרַיִם: וְשָׁבוּ הַכַּפְשָׁדִים וְנִלְחָמוּ עַל הָעִיר הַזֹּאת וְלָכְדָהּ וְשָׂרְפָהּ בָּאֵשׁ". וכן מובא ברש"י (ירמי' מז א) כשהיה נבוכדנצר צר על ירושלים בשנה העשירית לצדקיהו יצא חיל פרעה ממצרים ויעלו הכשדים מעל ירושלים, שמע פרעה ושטף את עזה ושב לארצו.

והוסיף

הרה"ג ר' משה לוינגר שליט"א שרואים גם קשר עם אוניות שייצאו מארץ טורקיה בפתחת מלחמת

גוג ומגוג. כמובא בתרגום יונתן בן עוזיאל על הכתוב האחרון של נבואת בלעם (במדבר כד כד) "וְצִיִּים מִיַּד כְּתִיִּים וְעֲנוּ אֲשׁוּר וְעֲנוּ עֶבֶר וְגַם הוּא עֲדֵי אֲבָד". ומתרגם יונתן וציצין יצטרחן במני זיינא, ויפקון באכלוסין סגיאין מן למברניא, ומארע אטליא, ויצטרפון בלגיונין דיפקון מן קוסטנטיני, [טורקיה] ויצערון לאתוראי, וישעבדון כל בנוי דעבר, ברם סופהון דאליין ואלייין למיפל ביד מלכא משיחא ויהוון עד עלמא לאובדנא. ובתרגום ירושלמי מוסיף שם דרומאי, שמרמז על מצרים שנמצאים בצד דרום. וכן מובא בתרגום יונתן שם (יט) ויקום שליט מדבית יעקב ויוביד וישיצי שיזבותא דמשתיייר מן קוסטנטיני קרתא חייבתא וכן מובא ב'אבן עזרא' (דניאל יא לו) ודע כי ארם היא צפונית מערבית לארץ ישראל, גם קוסטנטינא היא צפונית, ובעת קץ שיגיע קץ מלך הצפון אשר אמר והצליח עד כלה זעם אז יבא קץ הגואל, כאשר יפרש והנה לא הזכיר מתי יהיה זה רק הזכיר כי זה המלך אשר יצא ועשה מלחמה עם מלך מצרים וילכוד את מצרים וילך לארץ, ואז יהרג, ואחר ימים ידועים במספר מיום מותו יבא הגואל לישראל. וכן שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַרְה"ג ר' מְרֻדְכֵי אֱלִישֵׁר שליט"א ששמו של שליט טורקיה ארדואן בגימטריא ארס.

מובא

ברמב"ן (כתבי רמב"ן ח"ב תקיז) "גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך", רמז בכאן על עקבות המשיח שיהא הדור שכולו חייב, ותשתכח תורה מישראל ותרבה החוצפה והעזות, ולא תשאר בידם רק מצות מילה, ובזכות מצות מילה יגאלו. נראה לבאר מדוע הקב"ה השאיר בעם ישראל דוקא את מצות מילה שבזכותה יגאלו, אף על פי שעזבו את כל המצוות. דמצות מילה נותנת אפשרות למידת החסד לפעול בעולם. כפי שבארנו במאמר 'סוד החצי' שמצות מילה מגלה את החסדים שיוצאים מהיסוד, ובלעדיה אין אפשרות לחסדים לצאת ולהאיר בעולם דרך צד הקדושה. ולכן אברהם היה חייב למול את את עצמו לפני שהוליד בצד הקדושה, כי אחרת אין לו צינור להוליד. וכן הגאולה שבאה מצד מידת החסד של אברהם, חייבת שכל ישראל יקיימו מצות מילה, כי אחרת אין לה צינור להוריד את אורות הגאולה לעולם. ולכן מצוה זו נקראת בריתו של אברהם אבינו, כי היא נוגעת בשורש נשמתו. וזה גופא הטעם שבני ישמעאל מלים את עצמם, כי הם מרגישים שמצוה זו היא שייכת לשורש נשמתם שבא מצד הימין.

אודה מאד לכל מי שישלח לי הוספות על מאמר זה לזיכוי הרבים

ניתן להזמין את המהדורה החדשה של ספר 'סוד החשמל' [5 כרכים] במחיר 80 ₪ בלבד נא להשאיר הודעה בתא קולי 0573109982.

או בפקס 0737254480. או במייל fish@neto.net.il

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני את מאמר צניעות האישה [סוד חיי האישיות לאור הקבלה לנשואים בלבד], או את הגליון השבועי, ישלחו בקשה לכתובת המייל.